

RZECZOWNIK(kto?co?)

r.m.

osobowe

Lekarz
Chłopiec
Poeta
inżynier

nieos.

Kot
Pies
Stół
zeszyt

r.ż.

Tablica
Książka
Pani
Gospodyn*i*
Rzecz
Mysz

r.n.

Okno
Morze
Pole
Lice*um*
Imię
Ciele

Liczba rzeczowników

pojedyncza

Żrebię

Kocię

Mapa

Kubek

Podręcznik

Szafa

teatr

mnoga

męskoosobowa

Lekarze

Inżynierowie

Nauczyciele

Uczniowie

niemęskoosobowa

Koty

Zeszyty

Nauczycielki

Dzieci

Tablice

Kwiaty

Rzeczowniki

żywotne

Kot

Niedźwiedź

Traktorzysta

Kosmonauta

Lekarz-Lekarka

Mucha

Mysz

nieżywotn

Burza

e

Jezioro

Telewizor

Kubek

Ławka

Łódka

muzyka

Tematy rzeczowników

1. twardy: dom, zeszyt, cera, mama, bratowa

2. Miękki: kuchnia, ciocia, dłoń, koń, łoś, pole

3. Na k, g: książka, pralka, droga, brzeg

4. Na stwardniały: noc, lekarz, mysz, straż, mosiądz

Przymiotniki

r.m.

Wysoki

Niski

Ładny

Słoneczny

Pochmurny

Wesoły

r.ż.

Wysoka

Niska

Ładna

Słoneczna

Pochmurna

Wesoła

r.n.

Wesołe

Niskie

Ładne

Słoneczne

Pochmurne

wesołe

Liczba przymiotników

pojedyncza

Cierpliwy
Koleżeński
Energiczny
Powolny
Długi
Mały

mnoga

Męskoos.

Cierpliw**i**
Koleżeńs**cy**
Energiczn**i**
Powoln**i**
Dłud**zy**

Niemęskoos.

Cierpliw**e**
Koleżeńs**kie**
Energiczn**e**
Powoln**e**
dług**ie**

Mianownik lp. Rzeczownika (kto?co?)

r.m.-∅: dom, klub, koń, stół

-**a**: poeta**a**, kosmonauta**a**,

dentysta**a**, traktorzysta**a**,

kolega**a**, terapeut**a**(w

lp.+r.ż.)

r.ż. ∅: dłoń, kiść, nić, rzecz,
twarz, mysz,

-a: tablica, kawa,

koleżanka, metoda, trawa,

kontrola, witamina,

liście

**-i: gospodyn*i*, pani*i*,
mistrzyn*i*, wychowawczyn*i***

**r.n. - o : okn*o*, złot*o*,
srebro*o*,**

- **um** : muzeum, liceum,
akwarium, technikum(w
l.p. nie odmieniają się)

- **ę** : imię, plemię, cielę,

Przymiotnik Mianownik lp.

r.m. – **y**: miły**y**, wesoły**y**, duży**y**

- **i** : (po k, g): wysoki**i**,

drogi**i**, krótki**i**, głęboki**i**, niski**i**

Tani, odpowiedni, głupi, cichy, głuchy

r.ż. – a : wesoła, ładna, miła,
ambitna, mądra (kobieta)

r.n. – e: wesołe, małe, niskie,
twarde, szklane (okno)

Zaimki:

1. Osobowe: ja, ty, on, ona, my, wy,
oni-m.os., one-n.os.,

2. Wskazujące: ten, ta, to, ci-m.os.,
te-n.os., tamten, tamta, tamto,
tamci-m.os., tamte-n.os.

3. Nieokreślone: **ktoś, coś,**
cokolwiek, ktokolwiek, któraś,
któryś, któreś, któryś-m.os.,
któreś-n.os., jakiś, jakaś, jakieś,
jacyś-m.os, jakieś-n.os. 4. Przeczające:

nikt, nic, żaden, żadna, żadne, żadni,
nigdy

5. Zwrotność:

**6.Dzierżawcze: mój, moja, moje,
moi-m.os., moje-n.os., twój, twoja,
twoje, twoi-m.os., twoje-n.os.,
jego, jej, nasz, nasza, nasze,
nasi-m.os., nasze, wasz, wasza,
wasze, wasi-m.os., wasze-n.os., ich.**

7. Pytające: kto? Która? który?

które? Którzy? Które? Jaki? Jaka?

Jakie? Jacy? Jakie? Czyj?

Czyja? Czyje? Czyi? Czyje?

8. Względne: kto, która, który, które,

którzy, które, jaki, jaka, jakie, jacy,

jakie

**Mianownik liczby mnogiej, Rzeczowniki
(kto? Co?) męskoosobowe.**

-owie: arabowie, panowie, synowie,
wiedzowie, ojcowie,
profesorowie, dziadkowie, uczniowie
teściowie, pasażerowie królowie,
wujowie, szwagrowie, bratankowie

k-cy: rolnik – rolnicy

g-dzy: pedagog-pedagodzy

r-rzy: aktor-aktorzy

ec-cy: chłopiec-chłopcy

t-ci: student-studenci

sta-ści: artysta-artyści

ca-cy: wychowawca-wychowawcy

c+e: kibic-kibice

d-dzi: Szwed-Szwedzi

ch-si: Włoch-Włosi

rz+e: lekarz-lekarze

sz+e: listonosz-listonosze

cz+e: gracz-gracze

anin-anie: lidzianin-lidzianie

Inne-i : dziekan-dziekani,

Rumun-Rumuni

**Mianownik przymiotnika. Liczba
mnoga. Męskoosobowy.**

ty-ci: pracowity-pracowici

szy-si: starszy-starsi

dy-dzi: młody-młodzi

ły-li: miły-mili

ki-cy: wysoki-wysocy

gi-dzy: tęgi- tędzy

ry-rzy: stary-starzy

cy-cy: milczący-milczący

czy-czy: uroczy-uroczy

Inne-i: gruby-grubi

łakomy-łakomi

życzliwy-życzliwi

Wyjątki

Człowiek-ludzie

Gość-goście

Dziecko-dzieci

Brat-bracia

Kościół Mariacki w Krakowie

Ołtarz Wita Stwosza w Kościele Mariackim w
Krakowie- najwyższy w świecie. Wit
Stwosz-rzeźbiarz włoski

Barbakan w Krakowie

Wawel-dawna rezydencja królów polskich

Trumna Józefa Piłsudskiego na Wawelu

Smok wawelski

Dzwon Zygmunta na Wawelu

Obraz Jana Matejki przedstawia zawieszenie Dzwonu Zygmunta

Krakowskie obwarzanki

Sukiennice w Krakowie

Kopiec Kościuszki w Krakowie

Góra Kościuszki w Australii

Historia ta działa się w czasach, kiedy na ziemiach krakowskich rządził Henryk IV Prawy. Książę był człowiekiem bardzo ambitnym i rządym władzy. Jego marzeniem była koronacja na króla. Henryk wiedział jednak, że nie zdobędzie korony jeżeli nie będzie miał poparcia papieża.

Henryk IV Prawy był zamożnym władcą, ale nawet całe jego złoto nie wystarczyłoby, aby zostać królem. Książę zastanawiał się więc jak mógłby zdobyć odpowiednie środki na podróż do Rzymu do papieża.

Z pomocą przyszła mu podkrakowska wiedźma. Czarownica przemieniła drużynę księcia w gołębie i rozkazała im polecieć na wieże kościoła mariackiego. Tam zaklęte ptaki zaczęły dziobać, odłupywać mury świątyni, a spadające na ziemię kamyki zamieniały się w monety z najczystszej złota.

Książę łapał monety, aż uzbierały się trzy wozy pełne złota. Wtedy czarownica rzekła, by Henryk jak najszybciej ruszył do Rzymu starać się o koronę. Obiecała mu, że gdy wróci do Krakowa jako król, jego drużyna stanie u jego boku znów w ludzkiej postaci.

Henryk niezwłocznie wyruszył. Droga do Rzymu była jednak daleka, a książę był człowiekiem bardzo rozrzutnym. Lubił pić najlepsze wina i miody, jeść najdroższe potrawy. I tak w czasie podróży jego wozy ze złotem szybko zrobiły się puste. Nic nie zostało, by przekonać papieża do poparcia koronacji Henryka.

Książę nie powrócił już do swego grodu. Zaczarowane gołębie do dziś zaś czekają na swego pana na krakowskim rynku. Chętnie przysiadają na ramieniu przyjezdnych z nadzieją, iż ujrzą w końcu Henryka i odzyskają ludzką postać.

**Kraków był drugą stolicą
Polski od 1320 roku. Przestał
nią być, gdy król Zygmunt III
Waza, 24 maja 1609 roku
przeniósł się wraz z dworem do
Warszawy.**

1. Dlaczego Kate nie może pójść na zakupy? 2. Czym zapłacił za zakupy Marek? 3. Dlaczego trzeba zrobić zakupy? 4. O co prosi Marka Kate? 5. Jakie pieczywo kupił Marek?

DROŻDŻÓWKI Z JABŁKAMI

DROŻDŻÓWKI Z SEREM

Mianownik i Biernik(kogo?co) Im. Rzeczowniki niemęskoosobowe (r.ż i r.m(niemos.))

b, ch, ł, m, n, p, r, s, t, w, z, d, f + **y**

k, g + **i**

c, j, l + **e**

ś, ć, ń, dź, ź + **ie**: nić-nicie koń-konie

sz, cz, rz, ż, dż, dz + **e**: kosz-kosze

ść + **i**: kość-kości, nowość-nowości

**Chleb- chleby, dach-dachy, stół- stoły, dom-
domy, kran-krany, słup- słupy, bar-bary,
tort-torty, staw-stawy, wóz-wozy, sad-sady,
szafa-szafy**

Krok-kroki, droga-drogi

Noc-noce, napój-napoje, bal- bale

**Łoś-łosie, nić-nicie, słoń- słońce, gałąź-gałęzie,
ziemia-ziemie**

Kosz- kosze, garaż-garaże, wąż-węże,

Kiść-kiści, nowość-nowości

Wyjątki

Rzecz- rzeczy

Mysz- myszy

Dziecko- dzieci

Mianownik i Biernik Im. rzeczowniki.

r.n. - a – zawsze:

- Plemię-plemiona
- Cielę-cielęta
- Pole-pola, morze-morza
 - okno-okna
- Muzeum-muzea

Mianownik i Biernik Im. przymiotniki.

niemęskoosobowe

- e – zawsze

Ładne kobiety, **czyste** okna, **czzerwone**
nicie, **miłe** studentki, **czarne** psy, **ładne**
imiona, **muzea historyczne**

Kraków- województwo **Małopolskie**
(Małopolska)

Częstochowa-województwo **Śląskie**
(Śląsk)

Polska graniczy : z Rosją, z Litwą, z
Białorusią, z Ukrainą, z Czechami, ze
Słowacją, z Niemcami

Częstochowa- „religijna stolica Polski”

Jasna Góra- klasztor w Częstochowie oraz nazwa wzgórza, na którym on się znajduje

**Obraz Matki
Boskiej
Częstochowskiej
„Czarna
Madonna”**

Legenda o bliźnach Czarnej Madonny

Słowa piosenki: " Są takie dni w tygodniu , gdy nic mi się nie układa i jak na złość , wypada wszystko z rąk..." Wtedy czujemy się tak , jakby uchodziło z nas powietrze...Czujemy się całkowicie bezradni. W takich chwilach odczuwamy wielką potrzebę pojechania do Częstochowy, na Jasną Górę .Miejsce to ma w sobie specyficzny klimat , który uspokaja i daje nadzieję ...Częstochowa jest miastem leżącym nad rzeką Wartą, w woj. śląskim , powiecie i gminie (Województwo-powiat-gmina) Częstochowa. Według legendy , nazwa Częstochowa oznacza osadę założoną przez rycerza o imieniu Częstoch , co miało się stać w czasach panowania Księcia Bolesława Krzywoustego. Potem nastąpił okres działalności Księcia Władysława Opolczyka . Dwa ważne fakty .

Rzeka Warta na mapie – trzecia co do długości

Jeden z faktów to fundacja klasztoru Ojców Paulinów , a drugi – uzyskanie praw miejskich.

To **Książę Opolczyk** umieścił w Kościele na Jasnej Górze cudowny obraz **Najświętszej Maryi Panny** , sprowadzony z **Węgier** dla Ojców Paulinów .

Słynący licznymi cudami wizerunek Madonny , przyciągał do Częstochowy liczne pielgrzymki ze Śląska, Prus i Węgier .

Legenda głosi , że **Święty Obraz**, to jedna z ikon namalowanych przez **Św. Łukasza Ewangelistę** , na deskach stołu , przy którym posiłki spożywała **Święta Rodzina**.

Na Klasztor Jasnogórski napadła banda. Początkowo napastnicy próbowali wywieźć obraz , ale konie ciągnące ten święty ciężar nie chciały ruszyć z miejsca. Wtedy to zbójcy ograbili obraz z drogocennych ozdób , pocięli mieczem , połamali na części i odjeżdżając , rzucili na ziemię. W miejscu tym , jak mówi legenda , pojawiło się źródło z wodą , mającą cudowną moc uzdrawiania. Obraz Czarnej Madonny został poddany odnowieniu z inicjatywy [Władysława Jagiełły](#), ale na prawym obliczu Matki Bożej pozostały dwie równoległe biegnące rysy , przecięte trzecią na linii nosa. Te cięcia , pomimo 3 krotnego nakładania farby , nie dały się zamalować.

Jeżeli chodzi o ciemny kolor twarzy Madonny , to według znawców tematu , wynikała ona z dużej warstwy werniksu (lakier do farb) , który z czasem ciemnieje.

Mówiąc o Częstochowie , nie sposób nie wspomnieć o heroicznej , 48 dniowej obronie Klasztoru Jasnogórskiego przed szwedzkim najeźdźcą [w 1655 roku-”potop szwedzki”](#).

Obrona Jasnej Góry została opisana w II tomie ” [Potopu](#) ” [Henryka Sienkiewicza](#) (pisarz polski –noblista([w 1905 roku otrzymał Nagrodę Nobla za twórczość](#)) , gdzie jedną z najważniejszych postaci był Andrzej Kmicic , ale o tym chyba wszyscy pamiętają , jeżeli nie z książki , to z filmu „[Potop](#)” , w reżyserii [Jerzego Hoffmana](#) (reżyser polski).

Kolor fioletowy- nosić go mogli jedynie najbogatsi i najważniejsi ludzie w kraju. Był bardzo drogi, trudny do uzyskania. Aby stworzyć fioletowy materiał, trzeba było wykorzystać określone gatunki ślimaków morskich. Z tego też powodu purpurowy odcień fioleto

W starożytności fioletowe togi nosili władcy Rzymu, w średniowieczu pozwalali sobie na niego tylko biskupi i uczeni. Ze względu na królewskie pochodzenie barwie fioletowej przypisujemy skojarzenia takie jak: bogactwo, władza, luksus, szlachetność, duchowość. Nazywano ten kolor też **BISKUPI**

Biskup pomocniczy krakowski
(1958–1964) Jan Paweł II-papież
(1978-2005) (Karol Józef Wojtyła); ur. 18
maja 1920

Kremówki papieskie-Napoleonki

Dopełniacz lp. Rzeczownika (kogo?czego?)

r.m. – żywotny- a- zawsze:

Kot-kot**a** pies-ps**a**

Lekarz-lekarz**a** uczeń-uczni**a**

Koń-koni**a**

r.m. – nieżywotny- **u**- najczęściej:

dom-dom**u**

Zeszyt-zeszyt**u**

Czwartek-czwartk**u**

Stół-sto**łu**

Wieczór-wieczor**u** (ale: od rana do
wieczora)

-a w nieżywotnych:

1.- nazwy narzędzi i naczyń:

(nóż-noża, widelec-widelca,

gwóźdź-gwoździa,

młotek-młotka, ołówek-ołówk

a, talerz-talerza)

2. Nazwy tańców i gier:

Krakowiak-krakowiak**a**,

oberek-oberk**a**,

kujawiak-kujawiak**a**,

mazur-mazur**a**,

polonez-polonez**a**

3. nazwy miesięcy: styczeń -
stycznia, grudzień -grudnia

4. nazwy części ciała: nos - nosa,
brzuch - brzucha

5. nazwy
walut:dolar-dolara,-rubel-rubla

6. nazwy marek samochodów:

fiat -fiat**a**, polonez – polonez**a**,

mercedes-mercedes**a**

7. nazwy miar czasu, długości,

wagi: dzień - dnia, miesiąc

-miesiąca, metr – metra,

litr-litra, kilogram-kilogram;

ale: rok - roku

r.ż. -i: droga-drogi,

książka-książki, nić-nici,

kiść-kiści

- y: mama-mamy,

noc-nocy, mysz – myszy

r.n.- **a**- zawsze:

okno-okna**a**, pole-pola**a**,

imię-imienia**a**, ciełę-ciełęcia**a**

Dopełniacz lp. przymiotnika (jakiego?jakiej?)

r.m.=r.n – ego: miły-miłego,
zły-złego, obcy-obcego

r.ż.- głodna**a**-głodnej**e**j,

młoda**a**-młodej**e**j,

wysoka**a**-wysokiej**e**j,

droga**a**-drogiej**e**j

Zaimki w dopełniaczu:

Osobowe:

ja-mnie

ty-ciebie, cię

on-jego, go, niego

ona-jej, niej,

ono-jego, go, niego

my-nas, wy-was

oni-ich nich, one-ich nich

Wskazujące: ten-tego, ta-tej,
to-tego, ci-tych, te-tych,
tamten-tamtego,
tamta-tamtej, tamto-tamtego,
tamci-tamtych, tamte-tamtych

Nieokreślone: **ktoś-kogoś,**
coś-czegoś, cokolwiek-czegokolwiek,
ktokolwiek-kogokolwiek,
któraś-którejś, któryś-któregoś,
którz**yś-m.os.-którychś,**
które**ś-n.os.-którychś,**
jakiś-jakiegoś, jakaś-jakiejś,
jakieś-jakichś jakow**oś m.os. -jakichś**

Przeczące:

nic-niczego,
żadna-żadnej

nikt-nikogo,

żaden-żadnego,

Zwrotny: się-siebie

Dzierżawcze:mój-mojego,
moja-mojej, moi-m.os.-moich,
moje-n.os.-moich, twój-twojego,
twoja-twojej, twoi-m.os.-twoich,
twoje-n.os.-twoich

nasz-naszego, nasza-naszej,

nas*i*-m.os.-naszych, nasze

n.mos.-naszych, wasz-waszego,

wasza-waszej, was*i*.m.os-waszych,

wasze-n.os.-waszych

Względne: kto-kogo,
która-której, który-którego,
którzy-których, które-których,
jaki-jakiego, jaka-jakiej,
jacy-jakich, jakie-jakich,
czyj-czyjego czyja-czyjej,

Zja-zji: telewizja-telewizji

Cja-cji: Alicja-Alicji

Sja-sji: sesja-sesji

Ja-i: szyja-szyi, epopeja-epopei

Ea- ei: idea-idei,

ia-ii: armia-armii

Ser-sera, płaszcz-płaszcz,
kościół-kościół,
parasol-parasol, fotel-fotel,
laptop
komputera

Szukać kogo?czego?

Potrzebować

Uczyć się

Pragnąć

Słuchać

Dopełniacz Im. Rzeczownika

(kogo?czego?)

r.m. **-óW-** po twardych, j, c:

-owie → **ów**

uczniowie-uczniów,

koty-kotów,

pokój-pokojów,

chłopcy-chłopców,

bar-barów

- **y:** na cz, ż, rz, sz

badacz-badaczy, jeź-jeży,
lekarz-lekarzy, kosz-koszy

- **i:** na miękki

- Nauczyciel-nauczycieli, koń-koni,
gość-gości, człowiek-ludzi,
bracia-braci, łoś-łosi,

r.ż. - ~~Q~~: mama-mam, matki-matek, babcia-babć,
ciotka-ciotek, ciocia-cioć,
pani-pań, drogi-dróg, nagrody-nagród, stopa-stóp,
noga-nóg

-y: na cz, ż, rz, sz, c:

Rzecz-rzeczy, straż-straży, mysz-myszy

-i: na miękki

Ziemia-ziemi, dłoń-dłoni, gospodyni-gospodyni,
kość-kości, nić-nici

r.n. - Ø :

Okno- okien, pola-pól, morza-mórz,
zwierzę-zwierząt, imię-imion,

Zapamiętaj!!!

Dziecko-dzieci

Przyjaciel-przyjaciół

Brat-braci

Drzwi-drzwi

Ręka-rąk

Dopełniacz Im. Przymiotnika

r.m=r.ż.=r.n. - ych/ich:

**Miłych pań, wysokich chłopców,
czystych okien**

1 listopada –

Uroczystość Wszystkich

Świętych

2 listopada-

Dzień Zaduszny(Wszystkich

Zmarłych)

Zwiedzamy cmentarze, niesiemy chryzantemy, zapalamy świece i znicze

I rozbiór Polski – 1772 (Rosja, Prusy, Austria)

II rozbiór Polski – 1793 (Rosja, Prusy)

III rozbiór Polski – 1795 (Rosja, Prusy, Austria)

Stanisław August

Poniatowski-ostatni król Polski

11 listopada-Dzień Niepodległości Polski

1918r.- Polska odzyskała niepodległość.

**Józef Piłsudski- pierwszy naczelnik
odzyskanej polski**

Polska była w niewoli przez 123 lata

Grób Nieznanego Żołnierza

w centrum Warszawy.

Tu została zebrana ziemia z miejsc, gdzie toczyły się walki o wolność Polski. Od tego miejsca zaczynają się wszystkie uroczystości dotyczące świąt państwowych.

1794 r.- powstanie kościuszkowskie : przeciw Rosji i Prusom

1806 r. powstanie wielkopolskie: przeciw Prusom

1830-1831r.- powstanie listopadowe : przeciw Rosji

1846 r. -powstanie krakowskie :przeciwko trzem okupantom jednocześnie: Rosji, Prusom i Austrii)

1863- 1864 r. -powstanie styczniowe: przeciwko Imperium Rosyjskiemu

Celownik (komu?czemu?) Ip. Rzeczownika

r.m. **-owi-**: dziadek-dziadkowi
profesor-profesorowi
kwiat-kwiatowi

Wyjątki:

ojcu, bratu, chłopu, chłopcu, panu, kotu, psu,
palcu, światu, wołu, bawołu, tchu, księdzu,
diabłu,

r.ż. = Msc. r.ż.-e- po twardej: mama-mamie, kawa-kawie

k-ce: matka-matce, córka-córcie

g-dze: podłoga-podłodze, droga-drodze

t-cie: kobieta-kobiecie, Agata-Agacie

d-dzie: pogoda-pogodzie

ch-sze: mucha-musze , ch-sz

ł-le: strzała-strzele

-y- po stwardniałej: ż, cz, rz, sz, c, dz: straż-straży,

noc- nocy, mysz-myszy, rzecz-rzeczy, twarz-twarzy

- i- po miękkiej: ciocia-cioci, ziemia-ziemi, nić-nici

r.n. –u – zawsze: oknu, polu, cielęciu, plemieniu

Celownik Im. Rzeczownika

**r.m.=r.ż.=r.n. – om- : matkom, braciom, kwiatom ,
cielęciom, oknom**

Celownik l.p. Przymiotnika

r.m.=r.n: -emu: dobremu uczniowi
małemu kocięciu
czystemu oknu

r.ż. – ej : miłej pani, ładnej, kobiecie, drogiej
teczce

Celownik Im. Przymiotnika

**r.m.=r.ż.=r.n.- ym/im: wysokim chłopcom, miłym
paniom, czystym oknom**

Zaimki:

1. Osobowe: **ja**-mnie, mi

ty-tobie, ci

on-jemu, mu, niemu

ona-jej, niej

my-nam

wy-wam

oni, **one**-im, nim

L. Wskazujące: ten-temu, ta-tej,
to-temu, ci-tym, te-tym,
tamten-tamtemu, tamta-tamtej,
tamto-tamtemu, tamci-tamtym,
tamte-tamtym

3.Nieokreślone: **ktoś-komuś,** **coś-czemuś,**
cokolwiek-czemukolwiek,
ktokolwiek-komukolwiek, **któraś-którejś,**
któryś-któremuś, **któreś-któremuś,**
któr**zyś-któ**r**ymś,** **któ**r**eś-któ**r**ymś,** **jakiś-jakimś,**
jakaś-jakiejś, **jakieś-jakiemuś,** **ja**c**yś-jakimś,**
jak**ieś-jakimś.**

4.Przeczące: **nikt-nikommu,** **nic-niczemu,** **żaden-**
żadnemu, **żadna-żadnej,** **żadne-żadnemu,** **żadni-**
żadnym, **żadne-żadnym**

6.Dzierżawcze: mój-mojemu, moja-mojej,
moje-mojemu, moi-moim, moje-moim,
twój-twojemu, twoja-twojej,
twoje-twojemu, twoi-twoim,
twoje-twoim, nasz-naszemu,
nasza-naszej, nasze-naszemu,
nasi-naszym, nasze-naszym,
wasz-waszemu, wasza-waszej,

Biernik (kogo? co?) I.p. Rzeczownik

r.m. – **żyw.=D.Ip.:** widzę małego kota

nież.=M.Ip.: widzę mały dom

r.ż.- **na „a”i na „i” -ę:** mama-mamę,

gospodyni-gospodyni

Pani -panią

na spółgł. =M.I.p.: widzę kość, mysz

r.n. = **M.I.p.:** widzę okno, plemię, muzeum, pole

Biernik I.m. Rzeczownika

Męskoos. = D.Im.: Widzę młodych chłopców

Niemęskoos.=M.Im.: Widzę małe koty, ładne domy

Biernik (kogo? co?) I.p. Przymiotnik

r.m. – żyw.=D.lp.: widzę małego (kota)

nież.=M.lp.: widzę mały (dom)

r.ż.- a: widzę miłą (mamę)

r.n. = M.l.p.: widzę czyste (okno)

Biernik I.m. Rzeczownika

Męskoos. = D.Im.: Widzę młod^ych (chłopców)

Niemęskoos.=M.Im.: Widzę mał^e (koty)

Zaimki:

1. Osobowe: **ja**-mnie

ty-ciebie, cię

on- jego, go, niego

ona- ją, nią

ono-je, nie

my-nas

wy-was

oni- ich, nich

one- je, nie

Wskazujące: ten-ten, tego, ta-tę, to-to,
ci-tych, te-te, tamten-tamten,
tamtego, tamta-tamtą, tamto-tamto,
tamci-tamtych, tamte-tamte

Nieokreślone: ktoś-kogoś, coś-coś,
cokolwiek-cokolwiek,
ktokolwiek-kogokolwiek, któraś-któraś,
któryś-któryś, któregoś,
którzy**ś-m.os.-którychś,**
które**ś-n.os.-któreś, jakiś-jakiś, jakiegoś,**
jakaś-jakaś, jakieś- jakieś,
jacy**ś-m.os.-jakichś, jak**ie**ś-n.os.- jakieś**

Zwrotny: się-się

Dzierżawcze: mój-mój, mojego,
moja-moja, moi-m.os.-moich,
moje-n.os.-moje, twój-twój,
twojego, twoja-twoja,
twoi-m.os.-twoich,
twoje-n.os.-twoje

**Dzierżawcze: nasz-nasz, naszego,
nasza-naszą, nasi-m.os.-naszych,
nasze n.mos.-nasze, wasz-wasz,
waszego, wasza-waszą,
wasi.m.os-waszych,
wasze-n.os.-wasze**

Względne: kto-kogo, która-która,
który-który, którego,
którzy-których, które-które,
jaki-jaki, jakiego, jaka-jaka,
jacy-jakich, jakie-jakie, czyj-czyj,
czyjego czyja-czyja,
czi-czich, czwie-czwie

Rozmawiać **przez** telefon – разговаривать **по** телефону

Za godzinę – **через** час

Przez miesiąc – **в течение** месяца

Prosić **o** ciekawą książkę – просить интересную книгу

Pytać, zapytać **o** listy – спрашивать, спросить **про**
письма

Czekać **na** kogo?co?-czekać na urlop, na matę-ждать
маму, отпуск

Jechać **nad** morze, rzekę, jezioro, Bałtyk-ехать на море

Martwić się **o** kogo?co? -переживать за кого

Iść **po** kogo?co?-iść **po** chleb, **po** mleko, **po** koleżankę-
идти **за** хлебом, **за** молоком, **за** подругой

Iść **po** kogo?co?-идти **в** бассейн

Narzędnik (kim? czym?) I.p. Rzeczownik

r.m. = r.n. – **em**: kotem, oknem, zwierzęciem

r.ż. – **na „a” i na „i” -ą**: mama-mama**ą**, pani**ą**,
gospodyni**ą**, dziewczyn**ą**(ой)

Narzędnik (kim? czym?) l.m.

Rzeczownik

**r.m. = r.ż. = r.n. – ami/ mi: ołówkami,
ojacami, matkami, ciotkami,
oknami, zwierzętami, dziećmi,
kości**

Narzędnik l.p. Przymiotnik

r.m. = r.n. – **ym/im**: ładnym kotem, wysokim oknem, dzikim zwierzęciem

r.ż. – **a**: miłą mamą, panią, gospodynią

Narzędnik l.m. Przymiotnik

r.m. = r.n = r.ż. – **ymi/imi**: ładnymi kotami,
wysokim oknami, dzikimi zwierzętami
miłymi mamami

Jechać czym?- autobusem, pociągiem

Miejscownik (o kim? O czym?) I.p.. Rzeczownik

r.m. = r.n. – **e**: p-b: o słupie, o dębie

d-t: o sadzie, kocie

z-s: o obóz-obozie, sosie

w-f: w stawie, Staffie

m, n, r, ł: o tomie, o oknie, bar –

w barze, stół-o stole

-u: w pozostałych

Wyjątki : o domu, o panu , o synu

r.ż.= C.lp. **O mamie, o córce, o**
myszy

Narzędnik (kim? czym?) I.m. Rzeczownik

**r.m. = r.ż. = r.n. – ach: ołówkach, ojacach,
matkach, dzieciach**

Miejscownik l.p. Przymiotnik

r.m. = r.n. – **ym/im**: o ładnym kocie,
wysokim oknie, dzikim zwierzęciu

r.ż. – **ej**: - miłej mamie

Miejscownik l.p. Przymiotnik

r.m. = r.n=r.ż. – **ych/ich**: o ładnych
kotach, wysokich oknach, dzikich
zwierzętach, miłych mamach

Zaimki Narzędnik

Ja-mną

Ty-tobą

On-nim

Ona-nią

Ono-nim

My-nami

Wy-wami

Oni-nimi

One-nimi

Zaimki Miejscownik

Ja- o mnie

Ty-o tobie

On-o nim

Ona-o niej

Ono-o nim

My-o nas

Wy-o

Was- o was

Oni, one- o nich

dookoła czego?+D.

Przy kim?czym?+ Msc.

Naprzeciwko kogo?czego?+D

Na środku czego?

Między czym?kim?+N.

Nad kim?czym+N.

Obok kogo?czego?+D.

Za – через+B.: za godzinę, za miesiąc, za dwa lata

Za- за- +N.: za szafą

Przy stole- siedzieć przy stole

Na + Msc.

Podłoga-na podłodze

!!! Regały **na** książki

Filharmonia

Muzyk-muzykiem

W centrum

!!! Blok-wielopiętrowy dom

Ze starymi drzewami

Przepadać **za** czym?za kim? + N. – przepadała **za** tym pokojem, przepadam **za** lodami

Jechać **Nad** kogo?co?+B.- nad duże jezioro, nad małą rzekę, nad morze, nad wodę, nad Bałtyk

Być **nad** kim?czym?+N. Nad dużym jeziorem, nad małą rzeką, nad morzem, nad wodą, nad Bałtykiem

CZASOWNIK co robić? co zrobić?

Koniugacje

I k.

ja-ę

ty-esz

II k.

ja-ę

ty-isz/ysz

III k.

ja-am

ty-asz

IV k.

ja-em

ty-esz

Czas teraźniejszy

III koniugacja (am, asz)

ja-**am**

ty-**asz**

on,

ona,

ono,

pan,

pani

a

my- **amy**

wy-**acie**

oni

one

panie

panowie

państwo

ają

Czasowniki typu „czytać”-III k.

ja - **czytam**

ty - **czytasz**

on,
ona,
ono, **czyta**
pan,
pani

my - **czytamy**

wy - **czytacie**

oni
one
panie **czytają**
panowie
państwo

!!! Mieć-III k.- wyjątek

Ja-mam my-mamy

Ty-masz wy-macie

On-ma oni-mają

Na przykład.: kochać, uwielbiać, zapraszać,
słuchać, mieszkać, nazywać, oglądać, rozmawiać,
sprzątać, biegać, wracać, grać

IV k. (em,esz)

***Być

Ja-jestem my-jesteśmy

Ty-jesteś wy-jesteście

On-jest oni-są

Rozumieć

Ja – rozumiem	my- rozumiemy
Ty- rozumiesz	wy-rozumiecie
On-rozumie	oni- rozumieją

Umieć

Ja- umiem	my-umiemy
Ty- umiesz	wy-umiecie
On-umie	oni-umieją

Śmieć

ja śmiem	my śmiemy
ty śmiesz	wy śmiecie
on śmie	oni śmieją

***Wiedzieć

ja-wiem my-wiemy

Ty-wiesz wy-wiecie

On-wie oni-wiedzą

Jeść

Ja-jem my-jemy

Ty-jesz wy-jecie

On-je oni-jedzą

II k. (ę, isz/ysz):

- na ić/yc:

Mówić

Ja-mówię my-mówimy

Ty-mówisz wy-mówicie

On-mówi oni-mówią

II k. (ę,isz/ysz):

- na ić/yc:

Liczyć

Ja-liczę my-liczymy

Ty-liczysz wy-liczycie

On-liczy oni-liczą

- na eć:

patrzeć

Ja-patrze

my-patrzymy

Ty-patrzysz

wy-patrzycie

On-patrzy

oni-patrzą

musieć

Ja-muszę

Ty-musisz

On-musi

my- musimy

wy- musicie

oni-muszą

Ja –powinien**em** powin**nam**

Ty-powiniene**ś** powin**aś**

On-powinien**e**

Ona-powinn**a**

Ono-powinno

My-powinni**ś**my powin**y**śmy

Wy-powinni**ście** powin**y**ście

Oni-powinni**e**

One-powinn**y**

!!! Bać się-II k.-wyjątek

Ja- boję się	my- boimy się
Ty- boisz się	wy – boicie się
On- boi się	oni-boją się

!!! Stać-II k.-wyjątek

Ja- stoję się	my- stoimy się
Ty- stoisz się	wy – stoicie się
On- stoi się	oni- stoją się

Złościć

Ja zło**szc**ę

Ty złościsz

On złości

my złościmy

wy złościcie

oni zło**szc**ą

Jeździć

Ja je**żdż**ę

Ty jeździsz

On jeździ

my jeździmy

wy jeździcie

oni je**żdż**ą

I koniugacja (-ę, -esz) :

1)- owa/-ywa/-iwa → uj:

rysować

ja –	rysuję	my -	rysujemy
ty -	rysujesz	wy -	rysujecie
on	rysuje	oni	rysują
ona			
ono			
pan			
pani			
		panie	
		panowie	
		państwo	

Zapisywać

ja –	zapisuję	my –	zapisujemy
ty –	zapisujesz	wy –	zapisujecie
on	zapisuje	oni	zapisują
ona			
ono			
pan			
pani			
		panowie	
		państwo	

oszukiwać

ja -	oszukuję	my -	oszukujemy
ty -	oszukujesz	wy -	oszukujecie
on	oszukuje	oni	oszukują
ona			
ono			
pan			
pani			
		panowie	
		państwo	

2)- wa → j:

dawać

ja – daję
ty - dajesz

on
ona
ono
pan
pani

daje

my - dajemy
wy - dajecie

oni
one
panie
panowie
państwo

dają

3)myć, pić, szyć, bić, tyć,czuć:

ja –	myję	my –	myjemy
ty -	myjesz	wy -	myjecie
on	myje	oni	myją
ona			
ono			
pan			
pani			
		one	
		panie	
		panowie	
		państwo	

Chcieć

ja -	Chcę	my -	chcemy
ty -	chcesz	wy -	chcecie
on	chce	oni	chcą
ona			
ono			
pan			
pani			
		panie	
		panowie	
		państwo	

iść

ja –

idę

my –

idziemy

ty –

idziesz

wy –

idziecie

on

ona

ono

pan

pani

idzie

oni

one

panie

panowie

państwo

idą

✶ Być

ja -

będe

my -

będziemy

ty -

będziesz

wy -

będziecie

on

ona

ono

pan

pani

będzie

oni

one

panie

panowie

państwo

będą

pisać

ja – **pisz**ę
ty - **pisz**esz

on
ona
ono
pan
pani

pisze

my - **pisz**emy
wy - **pisz**ecie

oni
one
panie
panowie
państwo

piszą

jechać

ja - jadę
ty - jedziesz

on
ona
ono
pan
pani

jedzie

my - jedziemy
wy - jedziecie

oni
one
panie
panowie
państwo

jadą

!!! przeciw bólowi- przeciwbólowy

Prześwietlenie

Znieczulenie

!!! zadzwonić **po** lekarza, **po** policję, **po** pogotowie(**po** karetkę)

Żywność(jedzenie)-odżywiać się(jeść)

Siedzieć **przy** komputerze

Chodzić **na** basen

!!! Krakowskie Przedmieście- ulica w Warszawie, gdzie się znajduje Uniwersytet Warszawski

Praca roczna-курсовая работа

!!! test **z** fizyki, praca roczna **z** matematyki, egzamin **z** języka rosyjskiego, klasówka **z** chemii,

O której?- **o** siódmej, **o** ósmej.....

!!! **wsiadać** **do** autobusu, do taksówki, **do** tramwaju/ **wysiadać** **z** autobusu, **z** taksówki

4) wieść, wieźć, nieść, pleść, gnieść:

wieść

ja -	wiodę	my -	wiedziemy
ty -	wiedziesz	wy -	wiedziacie
on	wiedzie	oni	wiodą
ona		one	
ono		panie	
pan		panowie	
pani		państwo	

wieźć

ja -	wiozę	my -	wieziemy
ty -	wieziesz	wy -	wieziecie
on	wiesz	oni	wiozą
ona			
ono			
pan			
pani			
państwo			

nieść

ja -

niosę

my -

niesiemy

ty -

niesiesz

wy -

niesiecie

on

oni

ona

one

ono

niesie

panie

niosą

pan

panowie

pani

państwo

pleść

ja -	plotę	my -	pleciemy
ty -	pleciesz	wy -	pleciecie
on	} plecie	oni	} plotą
ona			
ono			
pan			
pani			
panowie			
państwo			

czesać się

ja –	czeszę się	my –	czesemy się
ty –	czeszysz się	wy –	czeszecie się
on	czesze się	oni	czeszą się
ona			
ono			
pan			
pani			
		panowie	
		państwo	

brać

ja -	biorę	my -	bierzemy
ty -	bierzesz	wy -	bierzecie
on	bierze	oni	biorą
ona			
ono			
pan			
pani			
		one 	
		panie	
		panowie	
		państwo	

Kroić

Ja-kroję my- kroimy

Ty-kroisz wy-kroicie

On-kroi oni-kroją

5) móc, tłuc, strzec, strzyc

móc

ja -	mogę	my -	możemy
ty -	możesz	wy -	możecie
on	może	oni	mogą
ona			
ono			
pan			
pani			
		panie	
		panowie	
		państwo	

tłuc

ja – tłukę my – tłuczemy

ty – tłuczysz wy – tłuczecie

on

ona

ono

pan

pani

tłucze

oni

one

panie

panowie

państwo

tłuką

strzec

ja -	strzegę	my -	strzeżemy
ty -	strzeżesz	wy -	strzeżecie
on	strzeże	oni	strzegą
ona		one	
ono		panie	
pan		panowie	
pani		państwo	

strzyc

ja -	strzygę	my -	strzyżemy
ty -	strzyżesz	wy -	strzyżecie
on	strzyżę	oni	strzygą
ona		one	
ono		panie	
pan		panowie	
pani		państwo	

piec

ja -

piekę

my -

pieczemy

ty -

piekiesz

wy -

pieczecie

on

oni

ona

one

ono

piecze

panie

pieką

pan

panowie

pani

państwo

6) drzeć trzeć umrzeć wrzeć

drzeć

ja – drę my – drzemy

ty - drzesz wy – drzecie

on	}	drze	oni	}	drą
ona			one		
ono			panie		
pan			panowie		
pani			państwo		

Zakopane-”zimowa stolica Polski”

Największy w Polsce ośrodek turystyki i sportów zimowych, położony na Podhalu u stóp gór Tatry(góry w Polsce). Wokół

Zakopane (Podhale) - to też znane uzdrowisko - tu przyjeżdżają ludzie chorujący na gruźlicę i inne choroby płuc.

**Walory klimatyczne jego
odkrył w II p.XIX w.-**

**Tytus Chalubiński-lekarz,
taternik.**

Tytus Chalubiński (pomnik w Zakopanem)-lekarz, taternik.

Muzeum Tatrzańskie im. Tytusa Chałubińskiego

Działalność muzeum związana jest z Tatrami, Góralami (górale-mieszkańcy gór) i całym regionem zakopiańskim. Znajdziemy tam też bibliotekę oraz czytelnię, gdzie można poczytać i zobaczyć wiele unikalnych zbiorów i książek – dostęp do najcenniejszych dzieł mają tylko osoby upoważnione.

Piękno Podhala (*krajobraz górski*) i jego i jego folklor bywały źródłem natchnienia dla wybitnych artystów : malarzy, kompozytorów, pisarzy polskich. Pośród gór znajdują się piękne łąki, doliny, a w nich jeziora. Najbardziej znanym jeziorem górskim jest jezioro **Morskie Oko.**

Morskie Oko

Tatrzański Park Narodowy

Nad Zakopanem wznosi się **szczyt** **Giewont (1909 metrów)**

Kolejką liniową można wjechać na szczyt **Kasprowy Wierch(1985m)**

Rysy(2499m)-najwyższy szczyt w Tatrach

Góral – strój góralski składa się z

Papież, który kochał góry

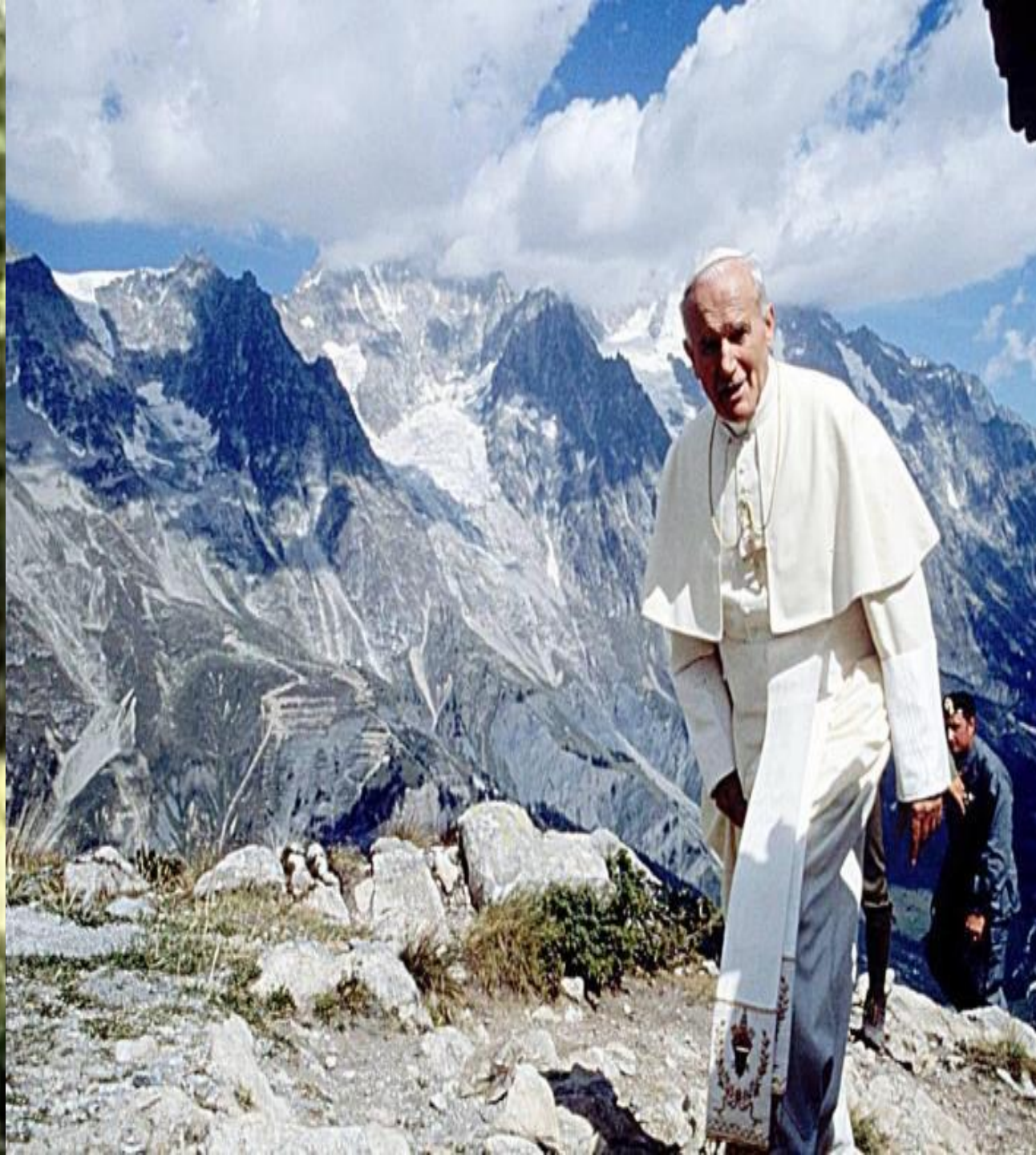
Jan Paweł II (Karol
Wojtyła)-papież, który
pochodził z Polski. Urodził się
18 maja **1920 roku w**
Wadowicach (Małopolska)

Warszawa

Wadowice

Kraków

Tryb rozkazujący

I i II k.: patrzeć

Ty patrzysz-ysz = ty patrz (смотри)

My patrz + my = my patrzmy

(давайте будем смотреть)

Wy patrz + cie = wy patrzcie

(смотрите)

on
ona
ono
pan
pani

niech patrzy

oni
one
panie
panowie
państwo

niech patrzą

III i IV k.:

oni czytają-a = ty czytaj (читай)

My czytaj + my = my czytamy
(давайте будем читать)

Wy czytaj + cie = wy czytacie
(читайте)

on
ona
ono
pan
pani

niech czyta

oni
one
panie
panowie
państwo

niech czytają

Na „ać”

Jeśli jest **zbieg spółgłosek** (сочетание согласных), to dodajemy «**ij**», jeśli nie ma zbiegu spółgłosek, to nie dodajemy:

Krzyknać- I k.:

ty krzykniesz – esz = krzykn + **ij** = ty krzyknij

My krzyknijmy, **wy** krzyknijcie

On niech krzyknie

Oni niech krzykną

Stanać- I k.:

ty staniesz – esz = stani(ń) = **ty stań**

My stańmy, **wy** stańcie

On, ona, pan, pani niech stanie

Oni, one, panowie, panie, państwo niech stanaą

podrzeć, zetrzeć, zawrzeć, umrzeć + yj =

**Podrzyj (порви), zetrzyj(сотри),
zawrzyj(заключи), umrzyj(умри)**

Wyjątki

Mieć – mieć

Być-bądź

Wziąć- weź

Spać-śpij

Robić

Ty robisz-isz=rob, o-ó, ty
rób, my róbm, wy róbcie,
on niech robi, oni niech
robia

Czas przeszły

ja – **łem-r.m.**
łam-r.ż.

my – **liśmy-niemęskoos.**
łyśmy-męskoos.

ty - **łeś-r.m.**
łaś-r.ż.

wy- **liśmy-niemęskoos.**
łyśmy-męskoos.

on- **ł**
ona- **ła**
ono- **ło**
pan - **ł**
pani- **ła**

oni- **li**
one- **ły**
panie - **ły**
panowie- **li**
państwo- **li**

1) Na „ać”, „ić”, „yć” – ć + końcówka czasu przeszłego:

czytać

ja – czytałem-**r.m.**
czytałam-**r.ż.**

my – czytaliśmy-**niemęskoos.**
czytałyśmy-**męskoos.**

ty - czytałeś-**r.m.**
czytasliśmy-**niemęskoos.**
czytałaś-**r.ż.**

wy-
czytałyśmy-**męskoos.**

on- czytał
ona- czytała
ono- czytało
pan - czytał
pani - czytała

oni- czytali
one- czytały
panie - czytały
panowie- czytali
państwo - czytali

1) Na „yć”, „ić” – ć + końcówka czasu przeszłego:

liczyć

ja – liczyłem-**r.m.**

liczyłam-**r.ż.**

ty - liczyłeś-**r.m.**

liczyłaś-**r.ż.**

on- liczył

ona- liczyła

ono- liczyło

pan - liczył

pani- liczyła

my – liczyliśmy-**niemęskoos.**

liczyłyśmy-**męskoos.**

wy- liczyliśmy-**niemęskoos.**

liczyłyśmy-**męskoos.**

oni- liczyli

one- liczyły

panie - liczyły

panowie- liczyli

państwo- liczyli

Na „ić” – ć + końcówka czasu przeszłego:

mówić

ja – mówiłem-**r.m.**

mówiłam-**r.ż.**

ty - mówiłeś-**r.m.**

mówiłaś-**r.ż.**

on- mówił

ona- mówiła

ono- mówiło

pan - mówił

pani- mówiła

my – mówiliśmy-**niemęskoos.**

mówiłyśmy-**męskoos.**

wy- mówiliście-**niemęskoos.**

mówiłyście-**męskoos.**

oni- mówili

one- mówiły

panie - mówiły

panowie- mówili

państwo- mówili

Na „eć” :

l.p. :

e → a

Im.

e - męskoos.

e → a- niemęskoos.

Na „eć

Chcieć:

ja – chcia^ał^em-r.m.

chcia^ał^am-r.ż.

ty - chcia^eś-r.m.

chcia^aś-r.ż.

on- chcia^ał

ona- chcia^ała

ono- chcia^oło

pan - chcia^ał

pani- chcia^ała

my – chcieli^śmy-niemęskoos.

chciały^śmy-męskoos.

wy- chcieli^śmy-niemęskoos.

chciały^śmy-męskoos.

oni- chcieli

one- chciały

panie - chciały

panowie- chcieli

państwo- chcieli

Na „ać”

:

l.p. :

a- r.m.

a → e- r.ż.

r.n.

l.m.

e - męskoos.

e - niemęskoos.

zacząć:

ja – zacząłem-r.m.

zaczęłam-r.ż.

ty - zacząłeś-r.m.

zaczęłaś-r.ż.

on- zaczął

ona- zaczęła

ono- zaczęło

pan - zaczął

pani- zaczęła

my – zaczęliśmy-niemęskoos.

zaczęłyśmy-męskoos.

wy- zaczęliśmy-niemęskoos.

zaczęłyśmy-męskoos.

oni- zaczęli

one- zaczęły

panie - zaczęły

panowie- zaczęli

państwo- zaczęli

Nieść , pleść, kłaść, wieść, wieźć:

l.p.

o

on-ó

l.mn.

o-n.mos.

e-m.os.

nieść

ja – niosłem-**r.m.**

niosłam-**r.ż.**

ty - niosłeś-**r.m.**

niosłaś-**r.ż.**

on- niósł

ona- niosła

ono- niosło

pan - niósł

pani- niosła

my – nieśliśmy-

niosłyśmy-

wy- nieśliście-

Niosłyście-

oni-

one-

panie -

panowie-

państwo-

nieśli

niosły

niosły

nieśli

nieśli

męskoos.

niemęskoos.

męskoos.

niemęskoos.

pleść

ja –	plotłem- r.m.	my –	pletliśmy-	męskoos.
	plotłam- r.ż.		plotłyśmy-	niemęskoos.
ty -	plotłeś- r.m.	wy-	pletliście-	męskoos.
	plotłaś- r.ż.		plotłyście-	niemęskoos.
on-	pló tł	oni-	pletli	
ona-	plotła	one-	plotły	
ono-	plotło	panie -	plotły	
pan -	pló tł	panowie-	pletli	
pani-	plotła	państwo-	pletli	

kłaść

ja – kładłem-**r.m.**

kładłam-**r.ż.**

ty - kładłeś-**r.m.**

kładłaś-**r.ż.**

on- kładł

ona- kładła

ono- kładło

pan - kładł

pani- kładła

my – kładliśmy-

kładłyśmy-

wy- kładliśmy-

kładłyśmy-

oni-

kładli

one-

kładły

panie -

kładły

panowie-

kładli

państwo-

kładli

męskoos.

niemęskoos.

męskoos.

niemęskoos.

wieść

ja – wiozłem-**r.m.**

wiozłam-**r.ż.**

ty - wiozłeś-**r.m.**

wiozłaś-**r.ż.**

on- wiózł

ona- wiozła

ono- wiozło

pan - wiózł

pani- wiozła

my – wieźliśmy-

wiozłyśmy-

wy- wieźliśmy-

wiozłyśmy-

oni- wieźli

one- wiozły

panie - wiozły

panowie- wieźli

państwo- wieźli

męskoos.

niemęskoos.

męskoos.

niemęskoos.

wieźć

ja – wiodłem-**r.m.**

wiodłam-**r.ż.**

ty - wiodłeś-**r.m.**

wiodłaś-**r.ż.**

my – wiedliśmy-

wiodłyśmy-

wy- wiedliśmy-

wiodłyśmy-

męskoos.

niemęskoos.

męskoos.

niemęskoos.

on- wiódł

oni-

wiedli

ona- wiodła

one-

wiodły

ono- wiodło

panie -

wiodły

pan - wiódł

panowie-

wiedli

pani- wiodła

państwo-

wiedli

móc , piec, tłuc, strzyc, strzec :

Móc:

ja –	mogłem- r.m.	my – mogliśmy-	męskoos.
	mogłam- r.ż.	mogłyśmy-	niemęskoos.
ty -	mogłeś- r.m.	wy- mogliśmy-	męskoos.
	mogłaś- r.ż.	mogłyśmy-	niemęskoos.
on-	mógł	oni-	mogli
ona-	mogła	one-	mogły
ono-	mogło	panie -	mogły
pan -	mógł	panowie-	mogli
pani-	mogła	państwo-	mogli

piec

ja – piekłem-**r.m.**

piekłam-**r.ż.**

ty - piekłeś-**r.m.**

piekłaś-**r.ż.**

on- piekł

ona- piekła

ono- piekło

pan - piekł

pani- piekła

my – piekliśmy-

piekłyśmy-

wy- piekliśmy-

piekłyśmy-

oni- piekli

one- piekły

panie - piekły

panowie- piekli

państwo- piekli

męskoos.

niemęskoos.

męskoos.

niemęskoos.

tłuc

ja – tłukłem-**r.m.**

tłukłam-**r.ż.**

ty - tłukłeś-**r.m.**

tłukłaś-**r.ż.**

on- tłukł

ona- tłukła

ono- tłukło

pan - tłukł

pani- tłukła

my – tłukliśmy-

tłukłyśmy-

wy- tłukliśmy-

tłukłyśmy-

oni- tłukli

one- tłukły

panie - tłukły

panowie- tłukli

państwo- tłukli

męskoos.

niemęskoos.

męskoos.

niemęskoos.

strzyc

ja – strzygłem-**r.m.**

strzygłam-**r.ż.**

ty - strzygłeś-**r.m.**

strzygłaś-**r.ż.**

on- strzygł

ona- strzygła

ono- strzygło

pan - strzygł

pani- strzygła

my – strzygliśmy-

strzygłyśmy-

wy- strzygliśmy-

strzygłyśmy-

oni- strzygli

one- strzygły

panie - strzygły

panowie- strzygli

państwo- strzygli

męskoos.

niemęskoos

męskoos.

niemęskoo

strzec

ja – strzegłem-**r.m.**
strzegłam-**r.ż.**

niemęskoos.

ty - strzegłeś-**r.m.**
strzegłaś-**r.ż.**

niemęskoos.

on- strzegł
ona- strzegła
ono- strzegło
pan - strzegł

my – strzegliśmy-
strzegłyśmy-

męskoos.

wy- strzegliśmy-
strzegłyśmy-

męskoos.

oni- strzegli
one- strzegły
panie - strzegły
panowie- strzegli

Czas przyszły

Prosty

Napisać-napisz
zę (od
dokonanych,
zależy od
koniugacji)

złożony I

być +
bezokolicznik
(od
niedokonanych):
Będę czytać

złożony II

Być + 3. os.
Cz. przeszł.
Będzie
czytał

Być-czas przyszły

Ja będę

Ty będziesz

On
Ona
Ono } będzie

Pan

Pani

my będziemy

wy będziecie

oni

one

panie } będą

panowie

państwo

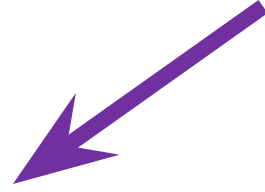
Rzeczowniki odczasownikowe

Na -ać--- **anie**: czytać-czytanie

Na - ić, -yć, -eć, typu nieść..., typu tłuc...- **enie**:
liczyć-liczenie, mówić- mówienie, nieść-niesienie,
piec-pieczenie, strzyc-strzyżenie, myśleć-myślenie

Na -rzeć(drzeć), typu myć, szyć, tyć..., na -ać - **cie**:
mycie, tycie, szycie, podrzeć-podarcie, trzeć-tarcie,
zawrzeć-zawarcie, zamknąć-zamknięcie,
krzyknąć-krzyknięcie

Imiesłowy przymiotnikowe

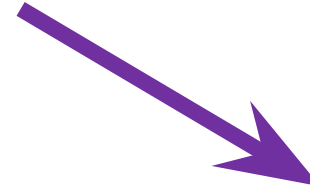
czynne

mający

czytający

piszący

niosący

bierne

czytany

oglądany

podarty

przeniesiony

Imiesłowy przymiotnikowe czynne

Od casowników niedokonanych 3 os.Im.cz.t.(co oni robia)-ą +

on- ący: czytać-oni czytają-ą+ący=czytający

ona-ąca: mówić-oni mówią-ą+ąca=mówiąca

ono-ące:myśleć- oni myślą-ą+ące=myślące

oni-ący:nieść-oni niosą-ą+ący=niosący

one- ące: umieć-oni umieją-ą+ące=umiejące

Stopniowanie przymiotników

- Sz : **jeśli nie ma** zbiegu spółgłosek:

np.: młody- młodszy

stary- starszy

ciekawyy- ciekawszy

głupi - głupszy

tani - tańszy

!!! Zapamiętać

twardy-twardszy biały-bielszy

prosty-prostszy wesoły-weselszy

dlugi-dłuższy

gorący-gorętszy

-ejszy: **jeśli jest** zbieg spółgłosek:

Trudny	-	trudniejszy
Łatwy	-	łatwiejszy
Jasny	-	jaśniejszy
Ciemny	-	ciemniejszy
Ciepły	-	cieplejszy
Dowcipny	-	dowcipniejszy
Mądry	-	mądrzejszy

Zapamiętać !!!

Dobry –lepszy-najlepszy

Zły-gorszy-najgorszy

Duży-większy-największy

Wielki-większy-największy

Mały-mniejszy-najmniejszy

Zapamiętać !!!

Dobry –	dobrze-	lepiej-	najlepiej
Zły-	źle-	gorzej-	najgorzej
Duży-	dużo-	więcej-	najwięcej
Mały-	mało-	mniej-	najmniej

Bardzo- bardziej-najbardziej

Wielki- więcej-najwięcej

Przymiotniki na -k -ok -ek --- k, ok,
ek+szy

krótki-krótszy

głęboki-głębszy

prędko-prędszy

szeroki-szerszy

płytki-płytszy

słodki-słodszy

gładki-gładszy

brzydki-brzydszy

daleki-dalszy

Zapamiętać!!!

Niski-niższy

Wysoki-wyższy

Bliski-bliższy

Wąski-węższy

Cienki-cieńszy

Lekki-lżejszy

Przykłady stopnia w zdaniu

Jesteś młodszy **ode** mnie **o** (na) pięć lat.

Jesteś młodszy **niż** ja o pięć lat.

Jesteś **coraz** mądrzejszy.

Jesteś **najmłodszy** **w** klasie.

Jesteś **najmłodszy** **ze** wszystkich.

Ode, od, niż, coraz + st.wyższy

Ze, z, w, we + stopień najwyższy

Stopniowanie przysłówków-EJ

młody-	młodo-	młodziej-	najmłodziej
stary-	staro-	starzej-	najstarzej
ciekawym-	ciekawie-	ciekawiej-	najciekawiej
głupi -	głupio-	głupiej-	najgłupiej
tani -	tanio-	taniej-	najtaniej
Mądry-	mądrze-	mądrzej-	najmądrzej
Długi-	długo-	dłużej-	najdłużej
Cichy-	cicho-	ciszej-	najciszej

Ciepły-	ciepł o -	cieple j -	najcieplej
Trudny-	trudn o -	trudnie j -	najtrudniej
Stary-	star o -	starze j -	najstarzej
Jasny-	jasn o -	jaś niej -	najjaśniej
Prosty-	prost o -	proś ciej -	najprościej
Częsty-	częst o -	częś ciej -	najczęściej
Łatwy-	łatw o -	łatwie j -	najłatwiej

Niski-	nisko-	niżej-	najniżej
Wysoki-	wysoko-	wyżej-	najwyżej
Bliski-	blisko-	bliżej-	najbliżej
Cienki-	cienko-	cieniej-	najcieniej

Zapamiętać!!!

Biały-	biało-	bielej-	najbielej
Wesoły-	wesoło-	weselej-	najweselej
Gorący-	gorąco-	goręcej-	nagoręcej
Krótki-	krótko-	krócej-	najkrócej
Prędko-	prędko-	prędzej-	najprędzej
Wąski-	wąsko-	wężiej-	najwężiej
Szybki-	szybko-	szybciej-	najszybciej
Lekki-	lekko-	lżej-	najlżej